

Σύντομη Πολιτική PITCHER Σεπτέμβριος 2024

Στοιχεία και Προκλήσεις της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικών Αγαθών και της Ληλασίας Αρχαιολογικών Χώρων

Τα τελευταία τριάντα χρόνια, η ληλασία αρχαιολογικών χώρων έχει αναπτυχθεί σε όλη την ευρωπαϊκή επικράτεια, φτάνοντας σε ανησυχητικό επίπεδο εκατομμυρίων αντικειμένων κάθε χρόνο μόνο στη Γαλλία. Αυτή η ληλασία και η παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αγαθών έχουν σοβαρές συνέπειες για την κατανόηση του παρελθόντος, την ασφάλειά μας και τις δυνατότητες ανάπτυξης πολλών χωρών. Στις χώρες αυτές, οι νεότερες γενιές πλήττονται ιδιαίτερα από τα συγκεκριμένα ζητήματα: η έκταση της ληλασίας περιορίζει την πρόσβασή τους στην πολιτιστική κληρονομιά, οδηγώντας τις σε ασθενέστερη ταυτοποίηση με την ιστορία τους. Αντίθετα, σε πολλές δυτικές χώρες, οι ίδιες νεότερες γενιές έχουν γίνει παράγοντες ληλασίας αρχαιολογικών χώρων μέσω της χρήσης ανιχνευτών μετάλλων σχεδιασμένων ειδικά για παιδιά, ένα φαινόμενο που έχει αυξηθεί σημαντικά από τη δεκαετία του 1990.

Το Έργο PITCHER

Χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα Erasmus+, έχει ως στόχο να καταπολεμήσει αυτό το φαινόμενο αναπτύσσοντας εκπαιδευτικούς πόρους και εκδίδοντας πολιτικές συστάσεις για την ευαισθητοποίηση σχετικά με αυτά τα ζητήματα εντός των εκπαιδευτικών κοινοτήτων. Σκοπός του είναι να ενισχύσει την ικανότητα των επαγγελματιών της εκπαίδευσης να εκπαιδεύουν τους νέους στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, σε συνεργασία με πολιτιστικούς φορείς σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σύνοψη των συστάσεων για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής

Αυτή η περίληψη υπογραμμίζει τα κύρια μέτρα που προτείνονται από το έργο PITCHER για την ενίσχυση της καταπολέμησης της ληλασίας αρχαιολογικών χώρων, της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών και της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσω της εκπαίδευσης, της ευαισθητοποίησης και της βελτίωσης της νομοθεσίας.

Ενίσχυση της Εκπαίδευσης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και την καταπολέμηση της ληλασίας των αρχαιολογικών χώρων και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών:

- Ενσωματώνουμε αυτά τα θέματα στην αρχική και δια βίου εκπαίδευση των εκπαιδευτικών.
- Αναπτύσσουμε διαδραστικό και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό (MOOCs).
- Προωθούμε τις βέλτιστες εκπαιδευτικές πρακτικές (ανταλλαγή εμπειριών, στοχευμένα στρογγυλά τραπέζια ή συνέδρια, μελέτες περιπτώσεων κ.λπ.).
- Ενθαρρύνουμε την ακαδημαϊκή έρευνα στην εκπαίδευση για τη διδασκαλία αυτών των θεμάτων με πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων στα σχολικά προγράμματα:

- Εισάγουμε θέματα που σχετίζονται με την καταπολέμηση της ληλασίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών σε όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσης των μαθητών.
- Περιλαμβάνουμε εικονογραφημένα παραδείγματα ληλασμένων αντικειμένων και κλεμμένων έργων τέχνης στα σχολικά εγχειρίδια.
- Χρησιμοποιούμε τα εκπαιδευτικά εργαλεία του έργου PITCHER στην τάξη.
- Ενθαρρύνουμε τις διεπιστημονικές προσεγγίσεις (ιστορία, τέχνες, πολιτικές επιστήμες κ.λπ.).
- Ενσωματώνουμε το θέμα των πολιτιστικών αγαθών στις αρμοδιότητες και τις αρμοδιότητες των επιθεωρητών εκπαίδευσης σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

Ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων στην Επαγγελματική και Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση:

- Εκπαιδεύουμε μελλοντικούς επαγγελματίες στους τομείς των δημοσίων έργων, των κατασκευών και της γεωργίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς (νομοθεσία και βέλτιστες πρακτικές στις αρχαιολογικές ανακαλύψεις).
- Ενσωματώνουμε συστηματικά τη διδασκαλία της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων ληλασίας και παράνομης διακίνησης, σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα για μελλοντικούς επαγγελματίες της αρχαιολογίας, των μουσείων και της αγοράς τέχνης.
- Ευαισθητοποιούμε τις αρχές επιβολής του νόμου σε αυτά τα θέματα πέρα από εξειδικευμένες υπηρεσίες (αρχική ή δια βίου εκπαίδευση).

Ενθάρρυνση Συνεργασιών Μεταξύ Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Φορέων Πολιτιστικής Κληρονομιάς:

- Προωθούμε συνεργασίες μεταξύ σχολείων, πανεπιστημίων, μουσείων, αρχαιολογικών χώρων και διωκτικών αρχών για να εμπλουτιστούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Ενισχύουμε διακρατικά έργα για την ανάπτυξη κοινών εργαλείων και εμπλέκουμε τα συνεργαζόμενα σχολεία του έργου PITCHER για να ξεκινήσουν αυτές τις διαδικασίες.

Ενίσχυση της Ευαισθητοποίησης σχετικά με τη Ληλασία των Αρχαιολογικών Χώρων και την Παράνομη Διακίνηση Πολιτιστικών Αγαθών

Ευαισθητοποίηση των Νεότερων Γενιών Εκτός του Σχολικού Περιβάλλοντος:

- Συμπεριλαμβάνουμε πληροφορίες σχετικά με αυτά τα θέματα σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους με περιεχόμενο προσαρμοσμένο για τους νέους.
- Ενθαρρύνουμε εκδηλώσεις που επιτρέπουν στους νέους να αναλογιστούν και να δράσουν σχετικά με την παρουσίαση της κοινής πολιτιστικής τους κληρονομιάς, εμπνευσμένες από τη διεθνή δράση "MUSEOMIX".
- Ενισχύουμε τη συνεργασία μεταξύ πολιτιστικών ιδρυμάτων και κοινωνικών κέντρων, νοσοκομείων, φυλακών, συλλόγων κ.λπ., για να προσεγγίσουμε τους νέους που δεν είναι πλέον στο σχολείο.
- Ξεκινάμε εκστρατείες ευαισθητοποίησης μεγάλης κλίμακας μέσω κοινωνικών δικτύων που είναι δημοφιλή στους νέους (Instagram, TikTok, YouTube).

Κινητοποίηση του Εκπαιδευτικού Χώρου για την Ευαισθητοποίηση των Τοπικών Κοινοτήτων:

- Ενθαρρύνουμε δραστηριότητες και εκδηλώσεις που θα βοηθήσουν τους μαθητές και τις τοπικές κοινότητες να κατανοήσουν τη σημασία της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Για παράδειγμα, προτείνουμε το θέμα της καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων όπως οι "Ευρωπαϊκές Ημέρες Κληρονομιάς", οι "Ευρωπαϊκές Ημέρες Αρχαιολογίας", η "Ευρωπαϊκή Νύχτα Μουσείων" και εμπλέκουμε τις νεότερες γενιές αξιοποιώντας τα εργαλεία του PITCHER.
- Καθιερώνουμε την 14η Νοεμβρίου ως "Διεθνή Ημέρα κατά της Παράνομης Διακίνησης Πολιτιστικών Αγαθών" (UNESCO), ένα ευρωπαϊκό γεγονός στο πρότυπο των "Ευρωπαϊκών Ημερών Κληρονομιάς", που θα εκτείνεται σε πολλές συνεχόμενες ημέρες, με μία ημέρα αφιερωμένη ειδικά στο σχολικό κοινό.

Εκσυγχρονισμός των Κανονισμών για την Καλύτερη Προστασία των Νεότερων Γενιών και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς:

- Απαγόρευση Πώλησης Μεταλλικών Ανιχνευτών σε Ανήλικους: Στο άμεσο μέλλον, απαγορεύουμε την πώληση μεταλλικών ανιχνευτών που σχεδιάζονται ως παιχνίδια για παιδιά, καθώς και την πώληση όλων των τύπων μεταλλικών ανιχνευτών σε ανήλικους.
- Δημιουργία Συγκεκριμένου Καθεστώτος Καταγγέλλοντα Πληροφοριοδότη για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς για ανήλικους ηλικίας 14 έως 18 ετών: Παρέχουμε ένα κατάλληλο και ασφαλές νομικό πλαίσιο για τους νέους ώστε να αναφέρουν πράξεις ληλασίας ή παράνομης διακίνησης, με υποστήριξη από ενήλικους καθοδηγητές και τρόπους αναγνώρισης και εκτίμησης.

<https://www.pitcher-project.eu/>

Το έργο *PITCHER* έχει χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Γαλλική Εθνική Υπηρεσία για το Πρόγραμμα Erasmus+ (Σύμβαση επιχορήγησης 2021-1-FR01-KA220-SCH-000032674). Το παρόν έργο εκφράζει μόνο τις απόψεις των συντελεστών του και η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και η Γαλλική Εθνική Υπηρεσία για το Πρόγραμμα Erasmus+ δεν

μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό.